

**'Het Wereldwonder van Utrechts Academie' : Naam & Faam
van Anna Maria van Schurman (1636-2016): Hoogtepunten uit
380 jaar Anna Maria van Schurman, de eerste vrouwelijke
student aan de Universiteit van Utrecht, ter gelegenheid van
het 76ste lustrum**

<https://hdl.handle.net/1874/357373>

ODR
60
ZZ
SCHU

'Het wereldwonder van Utrechts Academie'

Naam & Faam van Anna Maria van Schurman (1636-2016)

Hoogtepunten uit 380 jaar Anna Maria van Schurman, de eerste vrouwelijke student aan de
Universiteit van Utrecht, ter gelegenheid van het 76ste lustrum, door dr. Pieta van Beek

Het bijbehorende boek geeft tekst en uitleg over de objecten
op deze boekrol. Samen vormen ze de zesde uitgave in de
Schurmanniana-reeks, uitgegeven door Provily Pers te Ridderkerk.

© Pieta van Beek – Provily Pers, Ridderkerk, 2016

Beeldresearch en teksten: Pieta van Beek

Design, opmaak en productie: Studio Jaap Wolters | EenSterkVerhaal.nl

Deze boekrol werd gedrukt door EPS-Amsterdam

Contact:

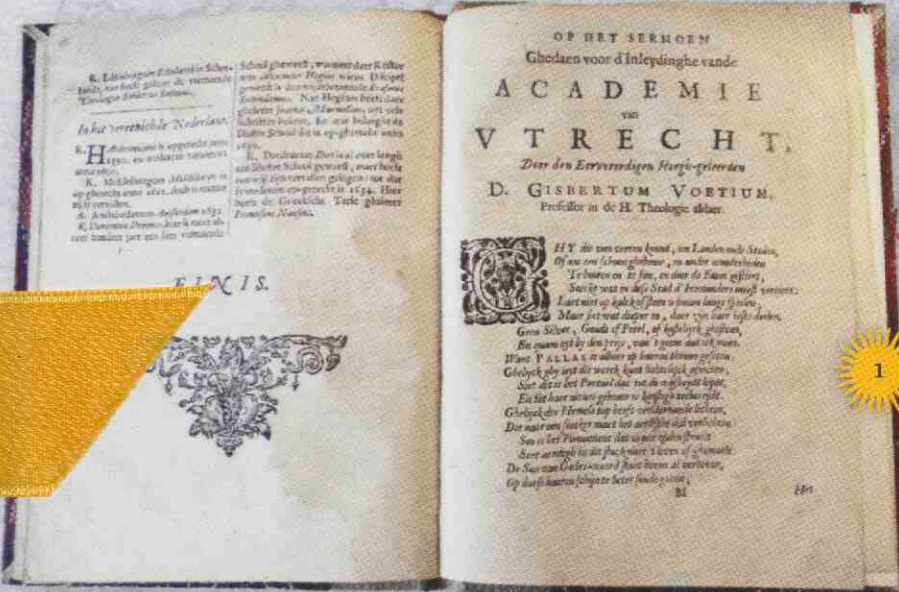
p.vanbeek@uu.nl of pvb@sun.ac.za

jaap.wolters@eensterkverhaal.nl

Provily Pers

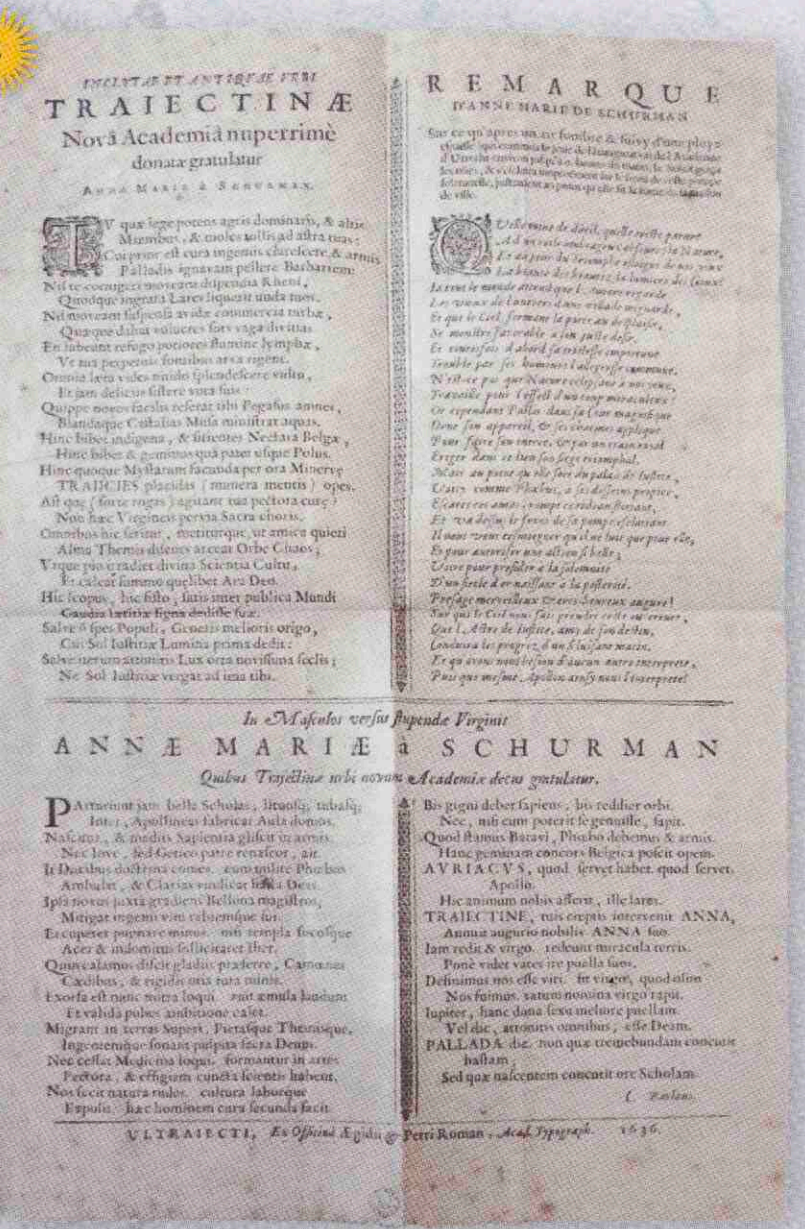
3139920
OCN 1005207607

(1636) Anna Maria van Schurman, 'Op het Sermoen' van de preek van Voetius voor de Utrechtse Universiteit

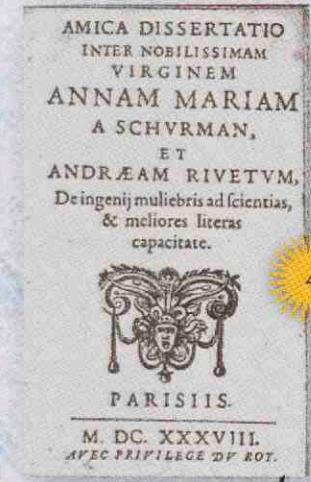
(1636) Anna Maria van Schurman, Plano met gedichten ter ere van de Utrechtse Universiteit

(1637) Lofrede van Jacob Cats op Anna Maria van Schurman

(1638) Anna Maria van Schurman, Amica Dissertatio (Parijs)

(1638) J. van der Wilde, portret van Anna Maria van Schurman

(1639) Anna Maria van Schurman, Paelsesteen van den tijd onses levens

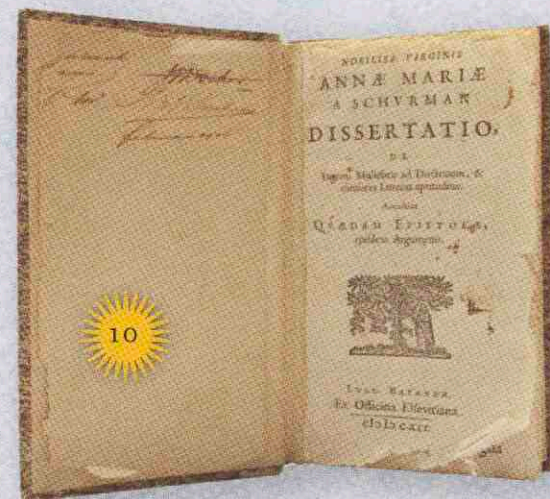
(1639-1643) Johan van Beverwijk, Van de WtNementheyt des vrowelicken geslachts

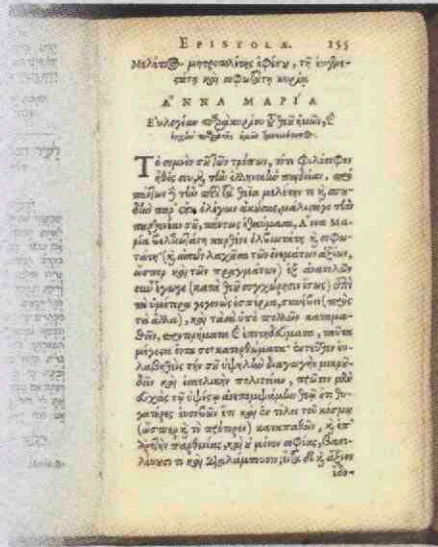
O Utrecht, lieve Stadt, hoe soud ick U vergeeten ... Almosten

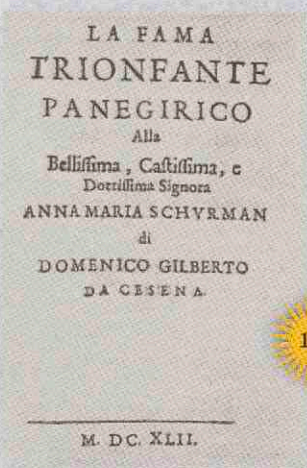
8 (1630-1650) Anna Maria van Schurman, Gekalligrafeerd glas met getekende navolging

10 (1641) Anna Maria van Schurman, *Dissertatio* (Leiden)

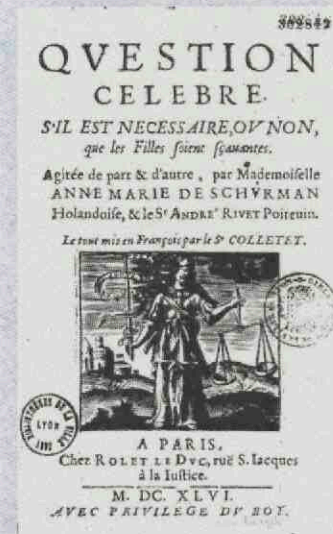
12 (1645) Meletios Pantogalus, lofbrief in het Grieks (p. 155) (Turkije, Efeze), en (1646) Anna Maria van Schurman, *Question Celebre* (Parijs)

9 (1642) Da Cesena, *La Fama Trionfante* (Rome)

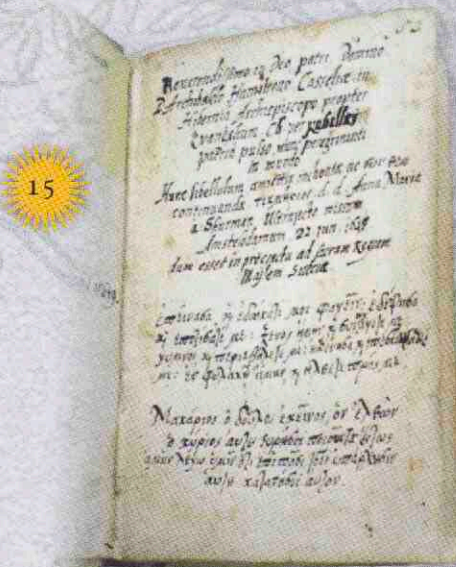
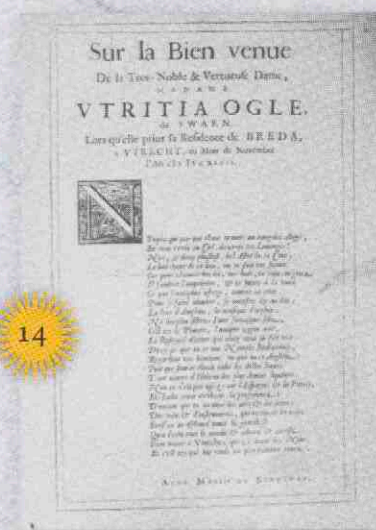
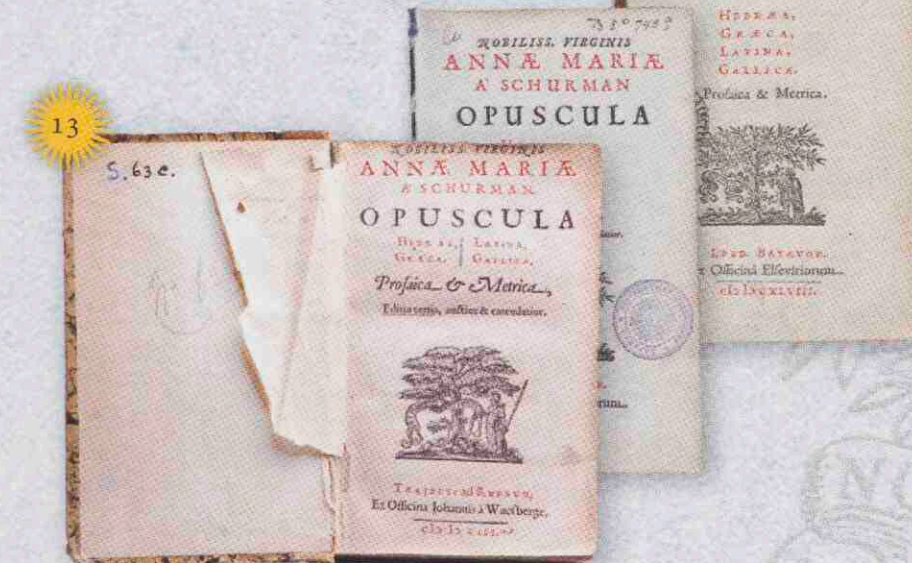

11 (1640) Anna Maria van Schurman, zelfportret met lauwerkrans, in palmhout

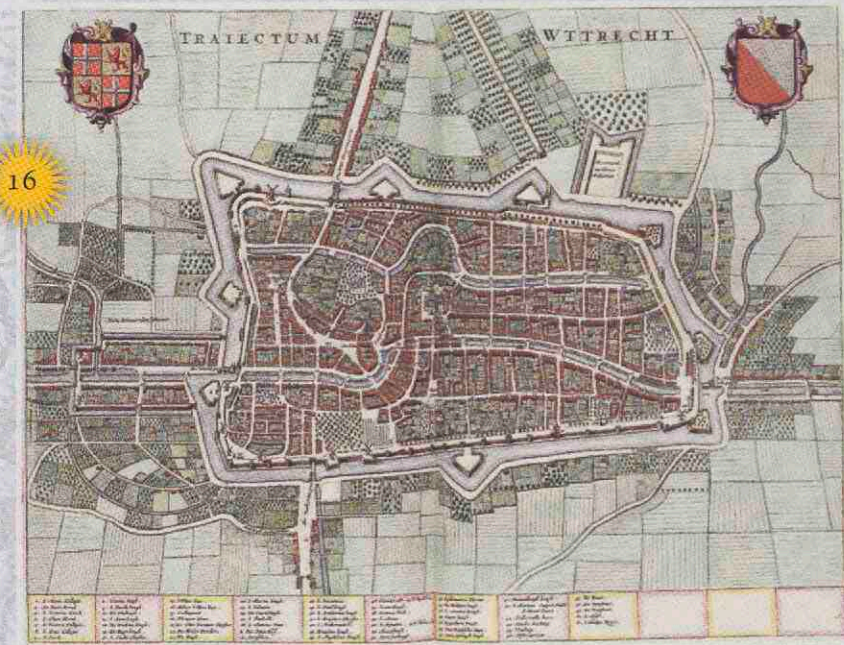

13 (1648) piratendruk van Anna Maria van Schurmans 'Sur la Bien Venue' (Leiden)

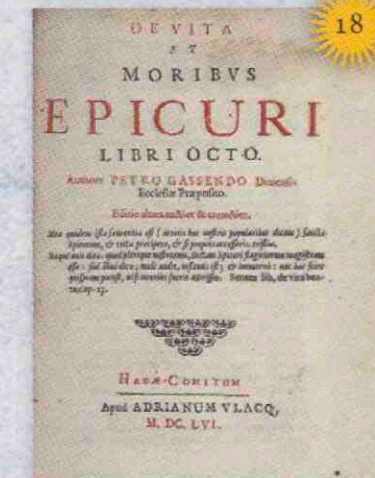
14 (1648-1650-1652) Anna Maria van Schurman, *Opuscula Hebraea Graeca Latina et Gallica*

15 (1649) *Opuscula* als geschenk voor Archibald Hamilton uit Ierland

16 (1649) Blaeu, 'Traiectum Wttrecht' in: *Stedenatlas*

17 (1649) *Opuscula* als geschenk voor Archibald Hamilton uit Ierland

Almosten ver van U mijn dagen zijn versleten

...

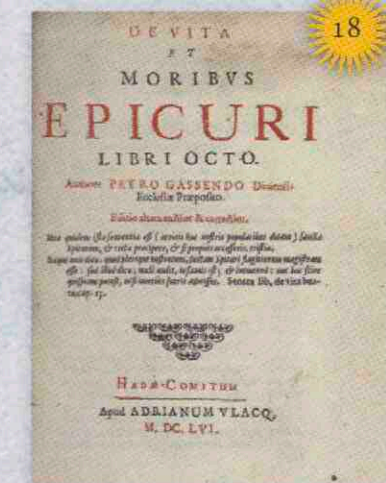
Tien mael

op eenen dagh verhef ick uwen stadt

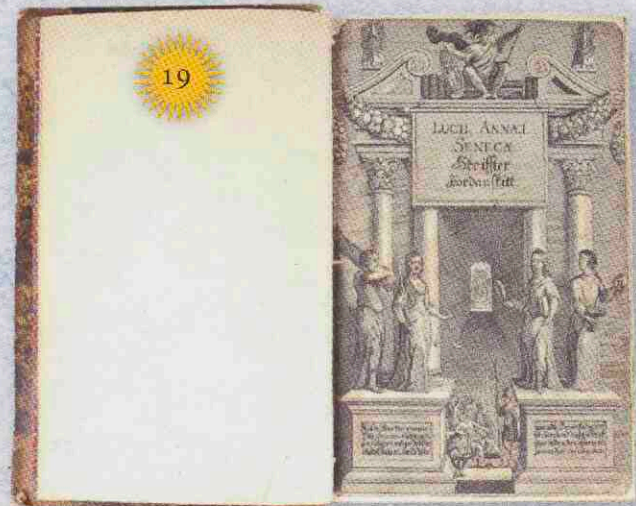
...

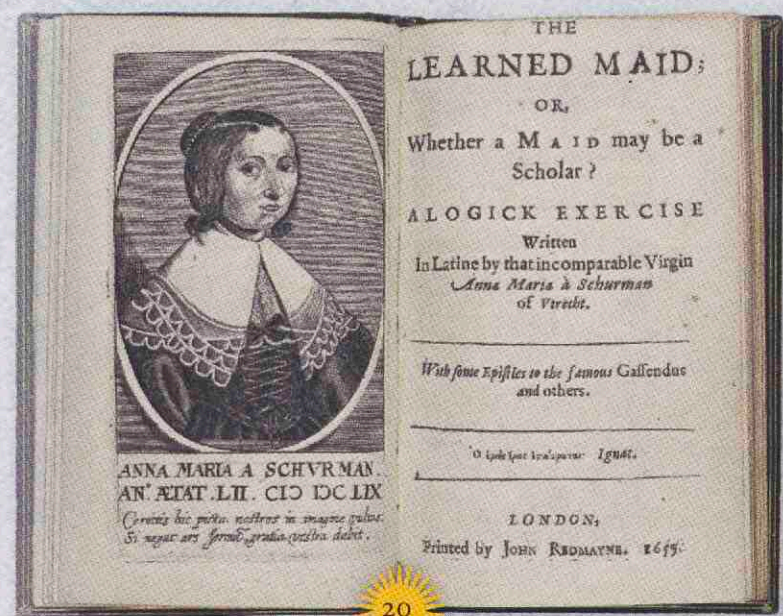
(1650-1674) Zicht op Utrecht, met lofdichten in het Latijn, Duits en Nederlands (Amsterdam)

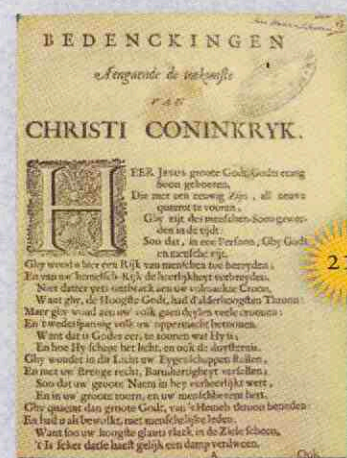
(1656) Pierre Gassendi, De Vita et Moribus Epicuri (Parijs)

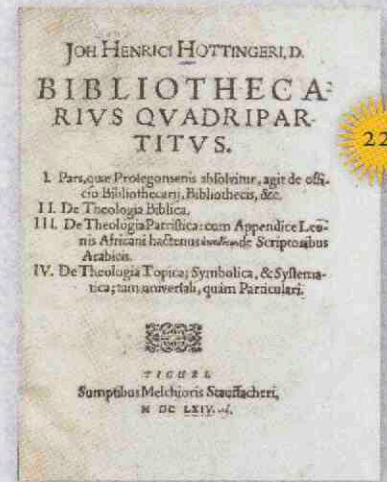
(1657) Birgitte Thott, Lucii Annaei Senecae Skrifter Fordanskitt (Denemarken, Sorø)

(1659) Anna Maria van Schurman, The Learned Maid (Londen)

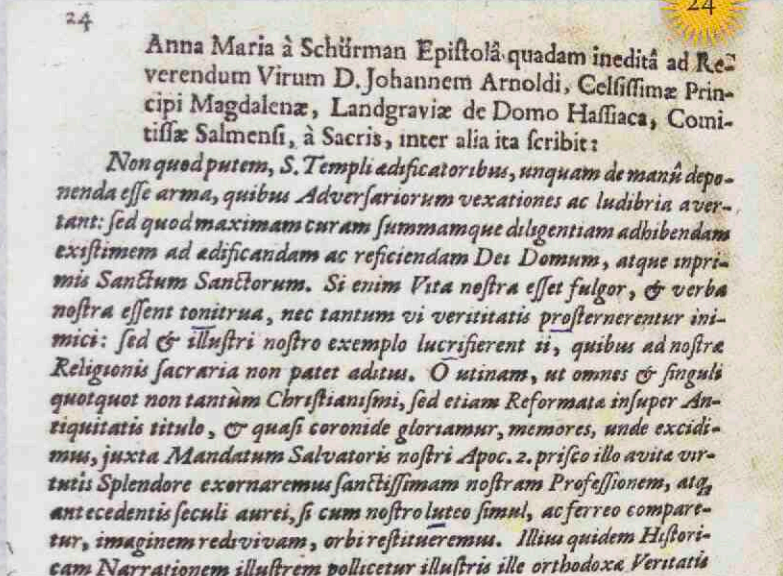
(1660 ca.) Anna Maria van Schurman, Bedenckingen aengaende de toekomst van Christi Coninkryk (Amsterdam)

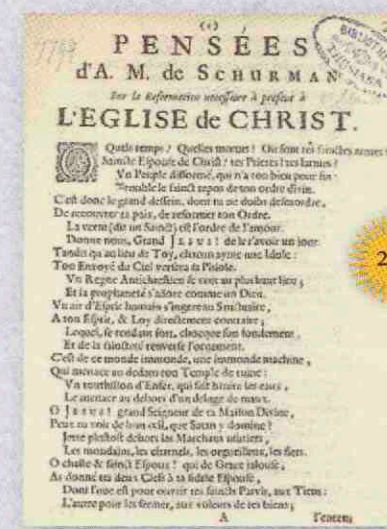
(1664) Joh. Henricus Hottinger, Bibliothecarius Qvadrupartitus (Zürich, Zwitserland)

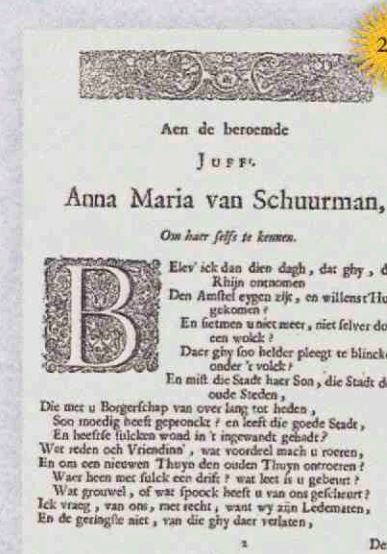
(1638-1685) Caspar Kinschot, Panegyris in laudem celeberrimae Roterodamensivm Vrbis (Rotterdam), cadeau voor Anna Maria van Schurman

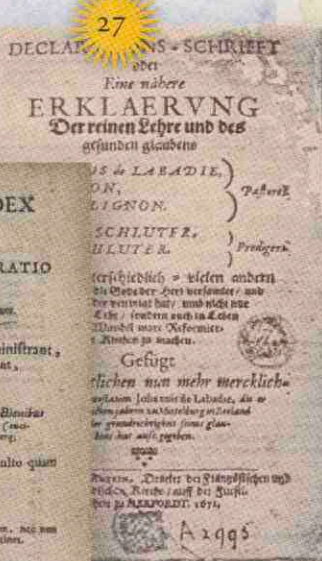
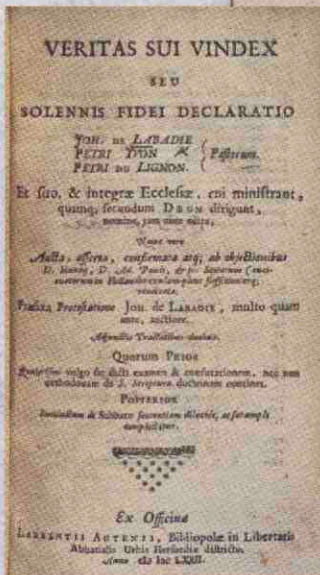
(1668) Anna Maria van Schurman, 'Epistola quadam' aan Johannes Arnoldi in: F.S. Collegium de Propaganda Fide (Duitsland, Hamm)

(1669) Anna Maria van Schurman, Pensées sur la Reformation necessaire (Amsterdam)

(1671) Labadistische geloofsverklaringen in het Latijn, Duits en Nederlands (Duitsland, Herford)

(1673) Anna Maria van Schurman, Eukleria (Denemarken, Altona) en (1684) Eucleria of Uitkiezing van het beste deel (Amsterdam)

'Van het hoogste eynde des menschen' in: (1675) Heilige lof-sangen (Amsterdam) en in: (1683) Heylige Gesangen met de Bedenckingen van A.M. van Schurman (Amsterdam)

... Die soo mijn oordeel lijst et al te boven gaet ... Want als mijn trurigh berdt denckte

28

(1679) Der... Jungfrauen Annen Marien von Schürmann Märckstein von der Zeit und Ziel unsers Lebens (Duitsland, s.l.)

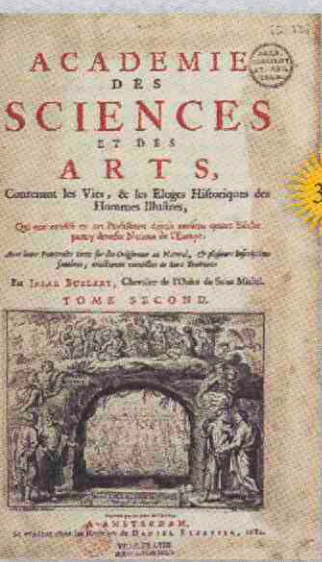
30

'Van het hoogste eynde des menschen' in: (1675) Heilige lofsangen (Amsterdam) en in: (1683) Heilige Gesangen met de Bedenkingen van A.M. van Schurman (Amsterdam)

29

(1682) Isaac Bullart, Academie des Sciences et des Arts (Bruxelles)

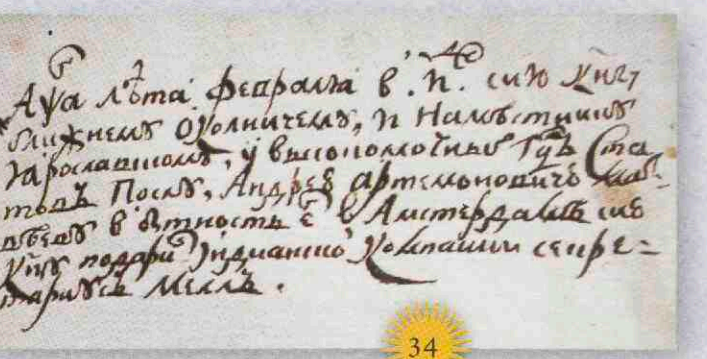
31

(1682) Isaac Bullart, Academie des Sciences et des Arts (Bruxelles)

32

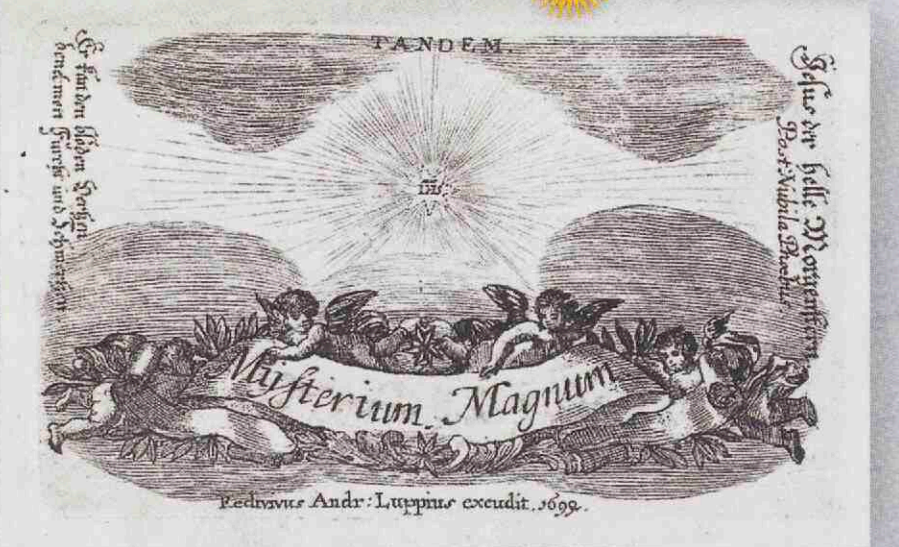
(1690) Everhardus Gvernerus Happelius, Der Academische Roman (Duitsland, Ulm)

(1701) de Opuscula in het bezit van Andrej Matvejev (Rusland, Orjol)

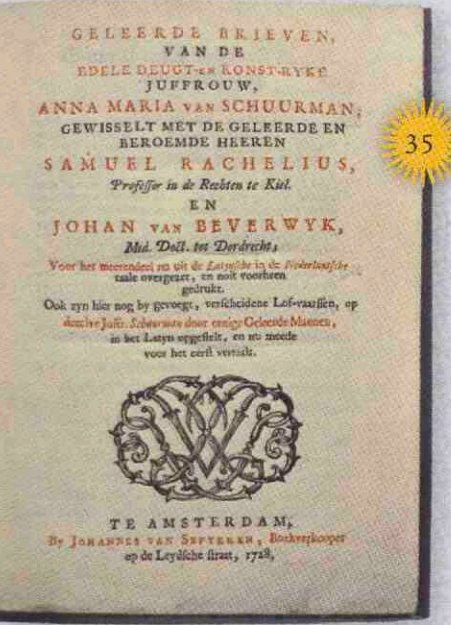
34

33

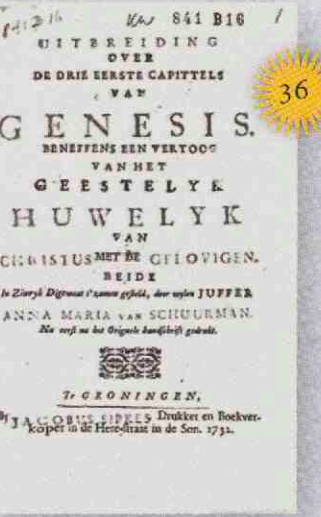
(1699) Anna Maria van Schurman, Mysterium Magnum (Duitsland, Wesel, Duisburg und Franckfurt)

35

(1728) Anna Maria van Schuurman, Geleerde brieven (Amsterdam)

36

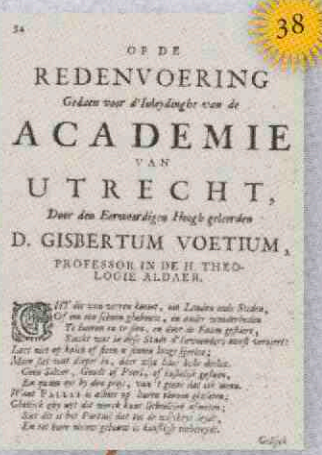
(1732) Anna Maria van Schuurman, Uitbreiding over de drie eerste capittels van Genesis benefens een verhoog van het geestelyk huwelyk van Christus met de gelovigen (Groningen)

37

(1733) A.M. Schuurman 'Bedenkingen over de Toekomst van Christus Koningryk' in: F.A. Lampe, Verzameling van geestelyke gezangen (Zwolle)

38

(1736) 'Op het Sermoen' in: Op de redenvoering van de nuttigheid der academien ende scholen (Utrecht)

39

(1740) Fredericus Luca, Europäischer Helicon (Duitsland, Franckfurt)

40

(1744) J. Mollerus, Cimbria Literata (Denemarken, Kopenhagen)

(1750 ca) Portrait Anne Scurman (Frankrijk, Pa)

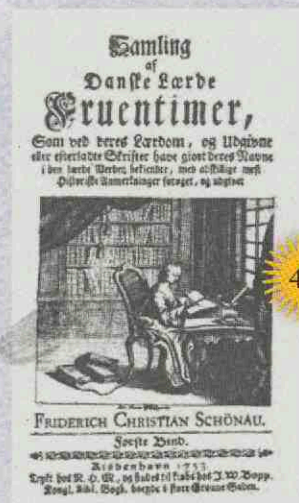

dt denckt aen die werde sielen ... Die doen ic afschijt nam mijn om het herte vielen ... Dan vlight mijn ziel daer heen en volg

(1750 ca) Portrait Anne Marie de Scurman (Frankrijk, Parijs)

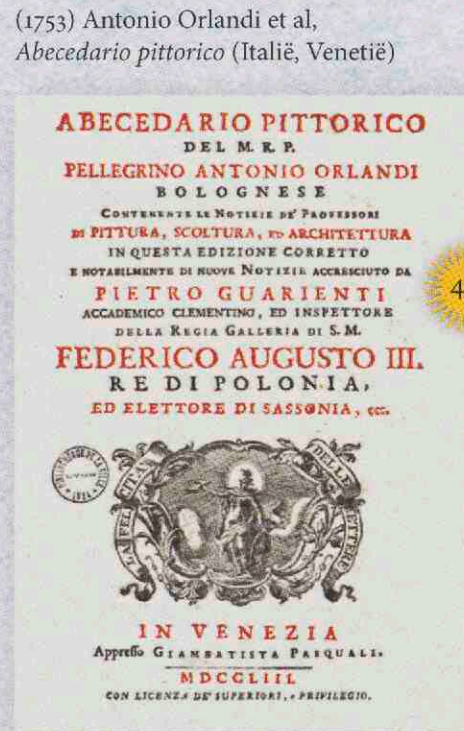

41

42

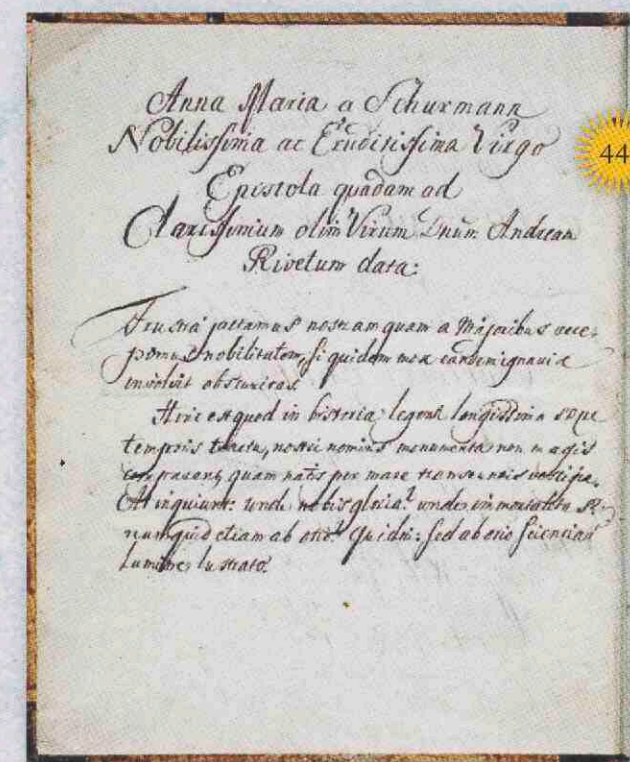
(1753) F.C. Schönaau, Samling af Danske Laerde Fruentimmer (Denemarken, Kopenhagen)

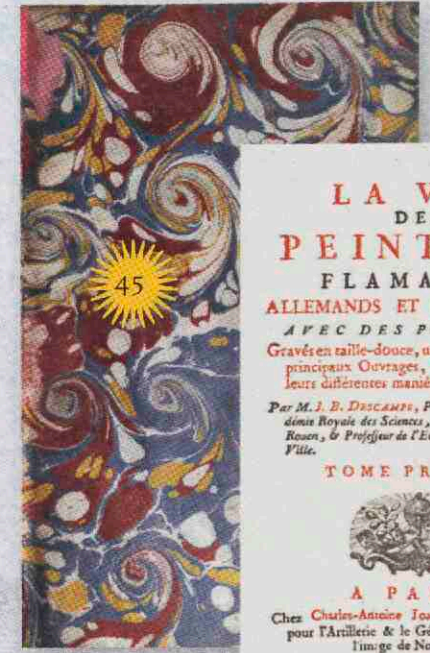
43

(1753) Antonio Orlandi et al, Abecedario pittorico (Italië, Venetië)

(1745-1767) citaat Dissertatio in manuscript 'Historica Narratio quorundam gestorum Sigismundi' (Hongarije, Szeged)

44

45

(1753) 'Anne-Marie Schuurmans' in: Jean Baptiste Deschamps, La vie des peintres flamands, allemands et hollandois (Parijs)

(1765) M. Dreux du Radier, L'Europe Illustre (Parijs)

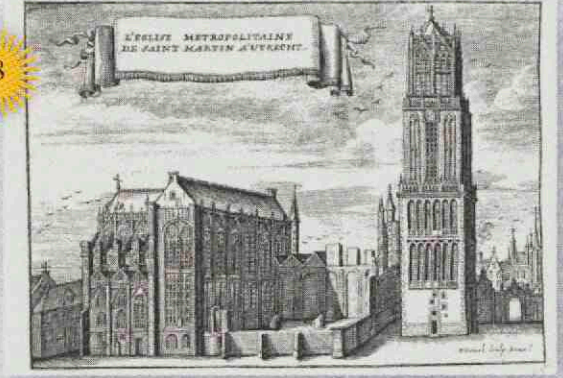
46

47

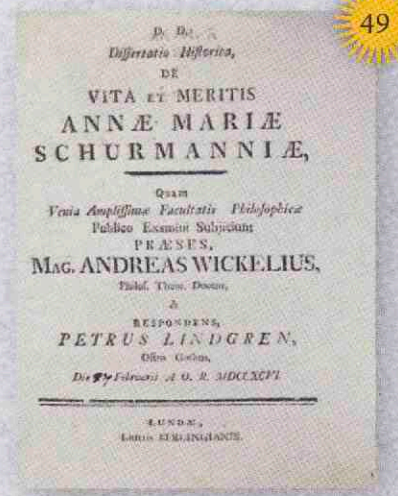
(1773) Coosje Busken Krijgt als prijs Van Schurmans Dissertatio (Vlissingen)

(1796) Disputatie van Andreas Wickelius, Petrus Lindgren en Hans Schönbeck, De Vita et Meritis Annae Mariae Schurmanniae (Zweden, Lund)

48

(1786) 'Anne-Marie Schuurmans' in: Les Delices des Pays Bas (Parijs)

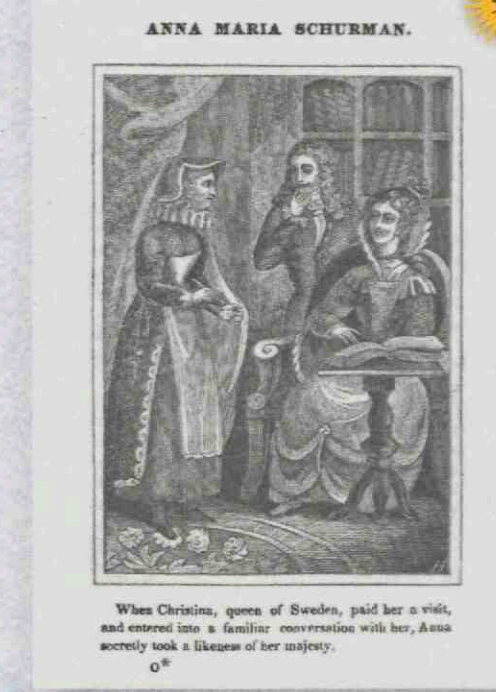
49

(1810) centsprent en schoolboekje over 'Anna Maria Schuurmans' als een van de Vaderlandsche mannen en vrouwen (Amsterdam)

50

51

(1827) Anna Maria Schurman en koningin Christina van Zweden in: The Juvenile Plutarch (Amerika, Boston- New York)

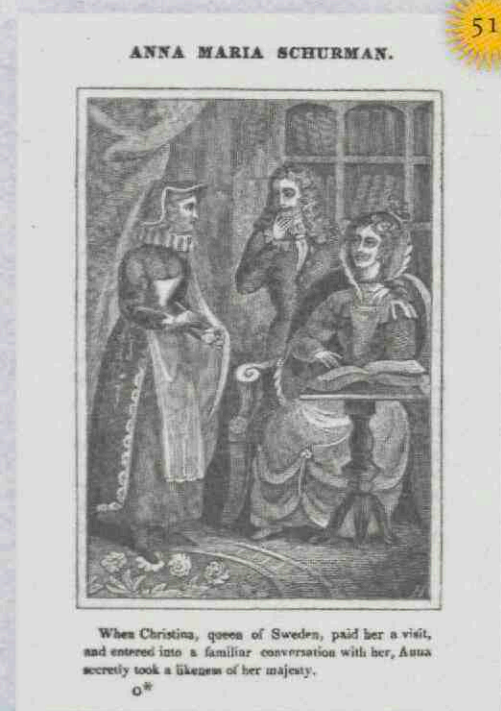
en volgt den sterken bant

...

Die al mijn toghten bint aent lieve vaderlant.

...

O Utrecht, lieve Stadt, hoe soud ick U v

51

(1830) 'Marie de Schurman' als jonge vrouw in fleurige, kleurige kleren in: *Costumes Beligues* (België, Bruxelles)

(1827) Anna Maria Schurman en koningin Christina van Zweden in: *The Juvenile Plutarch* (Amerika, Boston- New York)

52

53

(1836) Lofdichten van Anna Maria van Schurman bij het tweede eeuwfeest UU in: *Algemeene Feestwijzer* (Utrecht)

(1841) Standbeeld van Anna Maria van Schurman door Pieter Puyenbroek in Tweede Kamer (Den Haag)

54

55

(1850 circa) Anna Maria van Schurman in privé-vrouwenverzameling (Parijs)

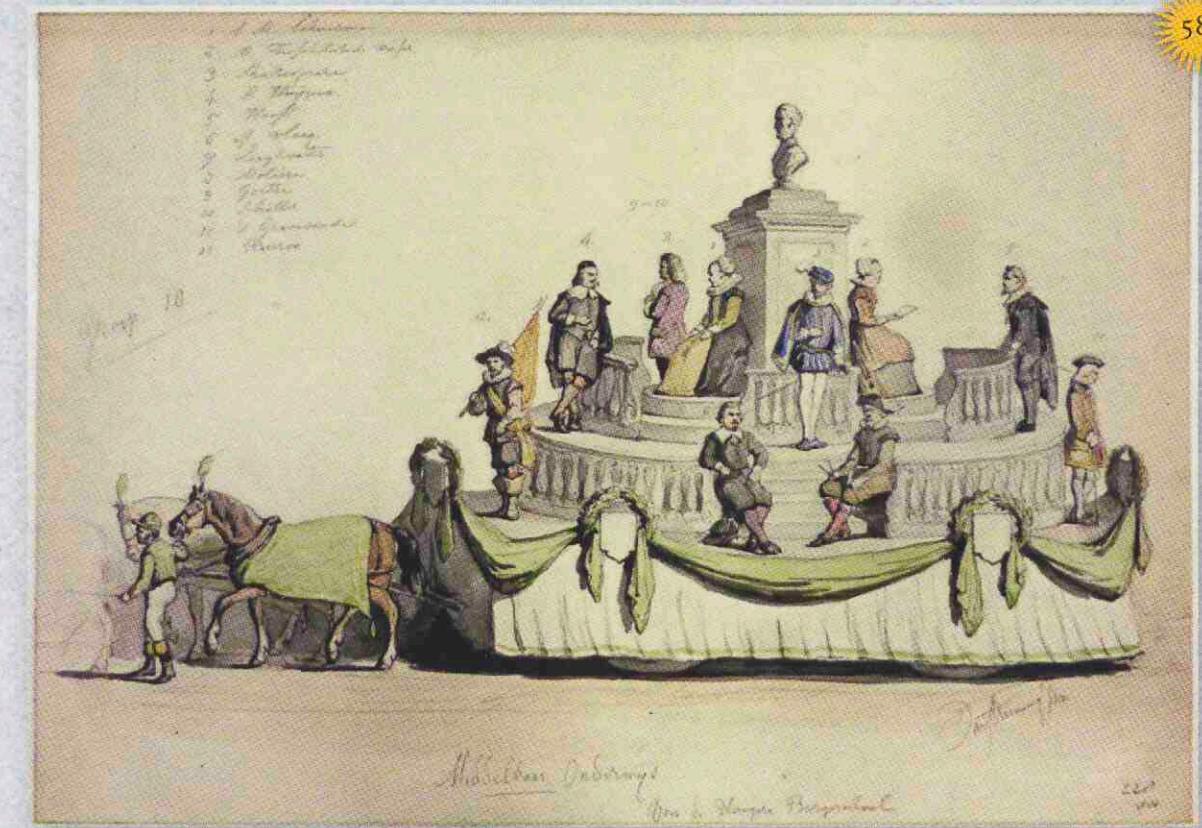
56

(1851) Aanteekeningen van Mr. J. P. Amersfoort omtrent Anna Maria à Schurman (Franeker)

57

(1853) Advertentie voor de Franse vertaling van de biografie *Anna Maria van Schurman* door G.D.J. Schotel

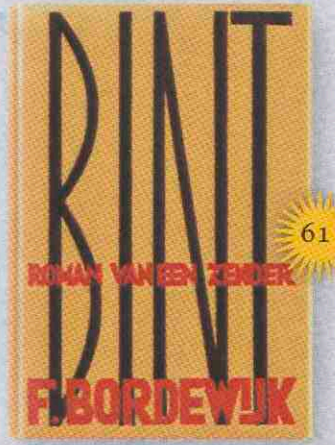
58

(1986) Lustrum UU 'Annemarije', musical rondom Utrechts eerste vrouwelijke student (Utrecht)

(1874) Anna Maria van Schurman als nr 1. (voor de sokkel) op een schoolplaat voor HBS door J. Striening (Rotterdam)

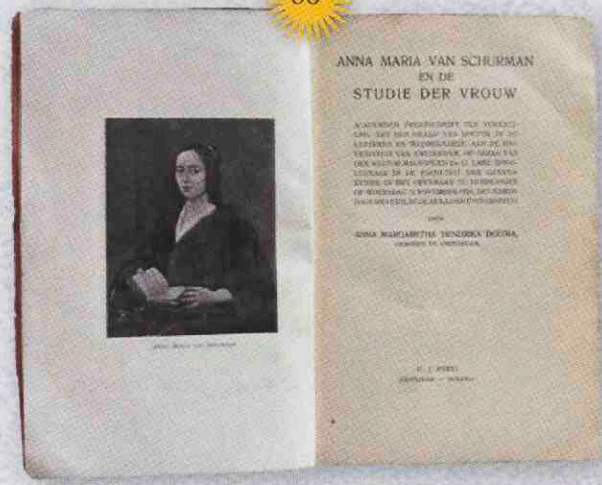

59

61

(1934) Anna Maria van Schurman als onbegrepen geleerde vrouw in: F. Bordewijk, *Bint*

60

(1924) proefschrift van Anna M.H. Douma, *Anna Maria van Schurman en de Studie der Vrouw* (Amsterdam)

63

(1986) Lustrum UU 'Annemarije', musical rondom Utrechts eerste vrouwelijke student (Utrecht)

62

(1978) Diewke Winsemius, *Het grote geheim van Anna Maria van Schuurman* (Kampen) en Diewke Winsemius *Anna Maria van Schurman* (Friesland, Frenstjer)

d ick U vergeeten - - -

62

us
na
an
ke
an
er)

63

(1986) Lustrum UU 'Annamarije', musical rondom Utrechts eerste vrouwelijke student (Utrecht)

64

(1990) Studiedag Anna Maria van Schurman (Utrecht)

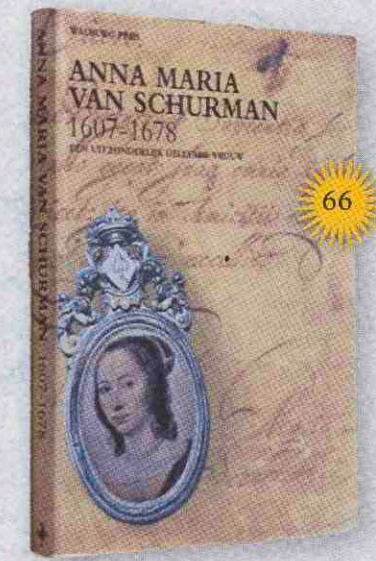
65

(1996) symposium Anna Maria van Schuurman (Utrecht)

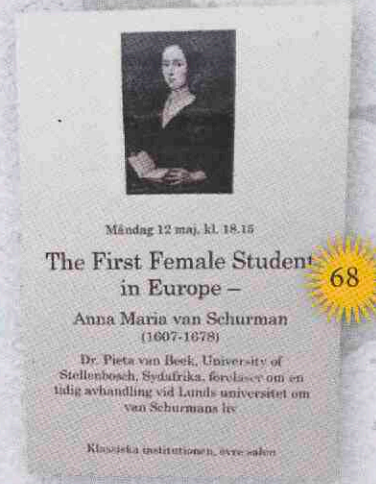
67

(2002) Poster in het Zweeds over lezing te Lund over *De vita et meritis Annae Mariae Schurmanniae* (1796) (Zweden, Lund)

66

(1992) Bundel opstellen Anna Maria van Schurman, een uitzonderlijk geleerde vrouw (Zutphen)

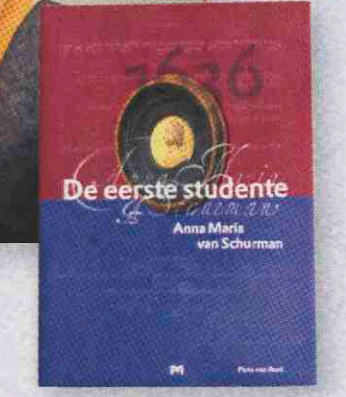

68

69

(2004) Presentatie *De eerste studente: Anna Maria van Schurman (1636)* (Utrecht)

70

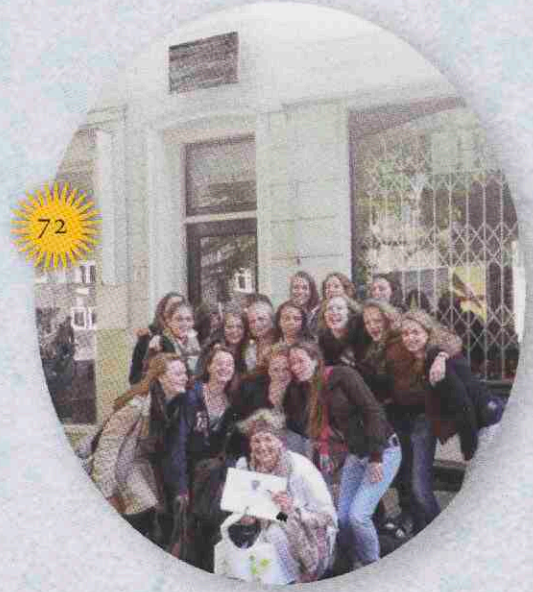
71

(2007) Een van de vier Friese tentoonstellingen rondom het 400ste geboortjaar van Anna Maria van Schurman (Facit, Franeker) en (2008) bloemengroet 401ste verjaardag (Utrecht)

(2004-2005) Marianne Alenius (2de van links) met haar Deense commentaar 'en turistattraktion' op de presentatie *De eerste studente: Anna Maria van Schurman (1636)*

En turistattraktion
Anna Maria var virkelig lærd, og inden længe blev hun en attraktion i sig selv i Holland. Var man på turistrejse eller dannelsestog i landet, måtte man aflægge hende et besøg og høre hendes svar på et spørgsmål, man selv talte. Nogle kom med en lærd professor, som skulle stille hende spørgsmål og teste hendes svar, andre kom for selv at tale med hende som f.eks. dronningen af Polen og Dronning Kristina af Sverige. Man besøgte hende hjemme hos hende selv i hendes beskedne bolig. For et par år siden havde jeg anledning til at deltage i fejringen af hende i Utrecht, hvor man stadig kan udpege hendes lejlighed bag Domkirken og vandre op ad kirkegangen langs kvindernes stolerækker og forestille sig hende i rummet. Det var i højtidelig stemning, jeg deltog i en middag på universitetet for otte personer, hvoriblandt var rektor magnificus selv og Schurman-forskeren Pieta van Beek. Jeg havde en fornemmelse af at være til tuffel med Gisbertus Voetius og Anna Maria van Schurman i deres nyindviede universitet.

(2009) Meisjesopvoeding bij kunstles CKV (school De Breul, docente Pieta van Beek) bij het huis van Anna Maria van Schurman, Achter de Dom (Utrecht) onder de negentiende-eeuwse gevelsteen (Utrecht)

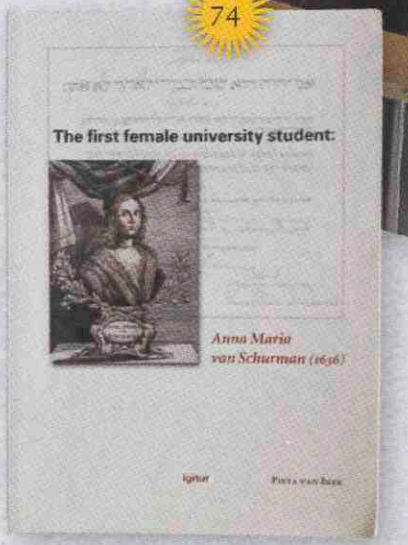

72

(2009) Standbeeld Anna Maria van Schürmann op de Keulse stadhuistoren (Keulen)(2010)

73

74

(2015) Jeugdboek van Susanne Honders, *Slimmer dan iedereen* (Oosterbeek)(2016)

SUSANNE

Nederland

74

The first female university student:

Anna Maria
van Schurman (1636)

nglar

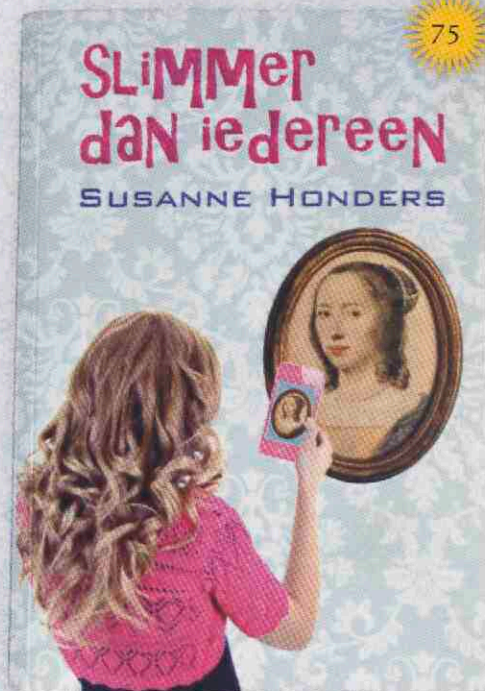
PIETA VAN BEEK

(2015) Jeugdboek van Susanne
Honders, *Slimmer dan iedereen*
(Oosterbeek)(2016)

Pieta van Beek, *The first female
university student: Anna Maria van
Schurman (1636)* en
(2011) 'Klokke Anna' met
dichtregels 'O Utrecht lieve Stadt'
(Utrecht, Academiegebouw)

75

76

Conférence

Anna Maria van Schurman, la première étudiante : vie et oeuvre d'une femme savante

Intervenant : Dr. Pieta van Beek, chercheure associée,
Universités d'Utrecht et de Stellenbosch

Intervention en anglais

Jeudi 26 mai 2016, 19h30 en salle Histoire

Contact : Jérôme Bormann (jerome.bormann@ens.fr) et Raphaëlle Berbensthalo (berbensthalo@ens.fr)
Programme détaillé : www.ens.fr/inbologie/agenda

École normale supérieure,
45 rue d'Ulm, 75005 Paris

(2016) Poster voor lezing *Anna Maria
van Schurman, la première étudiante:
vie et oeuvre d'une femme savante*
(Parijs, École Normale Supérieure)

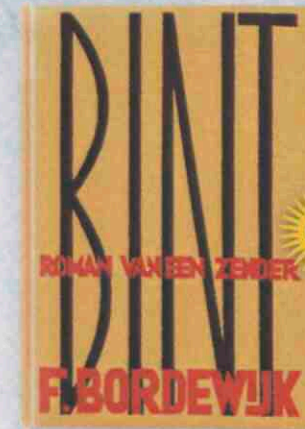

(1853) Advertentie voor de Franse vertaling van de biografie *Anna Maria van Schurman* door G.D.J. Schotel

(1899) Ansichtkaart van de Oudheidkamer op het Franeker Stadhuis 'Hoekje Anna Maria van Schurman' (Franeker)

59

61

(1934) Anna Maria van Schurman als onbegrepen geleerde vrouw in: F. Bordewijk, *Bint*

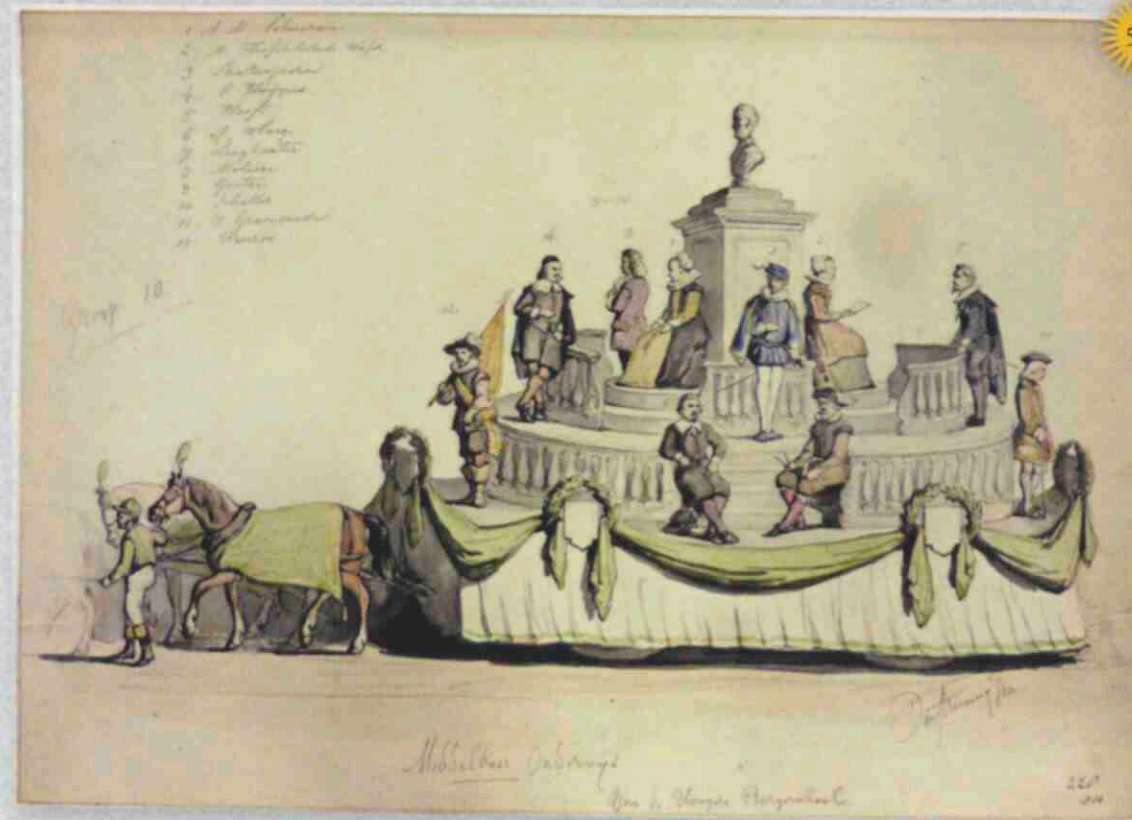
62

(1978) Dieuwke Winsemius, *Het grote geheim van Anna Maria van Schuurman* (Kampen) en Dieuwke Winsemius *Anna Maria van Schürman* (Friesland, Frenstjer)

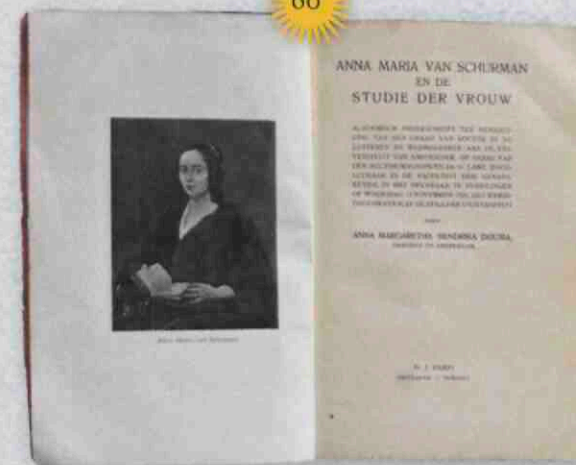

57

(1874) Anna Maria van Schurman als nr 1. (voor de sokkel) op een schoolplaat voor HBS door J. Striening (Rotterdam)

58

60

(1924) proefschrift van Anna M.H. Douma, *Anna Maria van Schurman en de Studie der Vrouw* (Amsterdam)

63

(1986) Lustrum UU 'Annamarie', musical rondom Utrechts eerste vrouwelijke student (Utrecht)

Het bijbehorende boek geeft tekst en uitleg over de objecten
op deze boekrol. Samen vormen ze de zesde uitgave in de
Schurmanniana-reeks, uitgegeven door Provily Pers te Ridderkerk.

© Pieta van Beek – Provily Pers, Ridderkerk, 2016

Beeldresearch en teksten: Pieta van Beek

Design, opmaak en productie: Studio Jaap Wolters | EenSterkVerhaal.nl

Deze boekrol werd gedrukt door EPS-Amsterdam

Contact:

p.vanbeek@uu.nl of pvb@sun.ac.za

jaap.wolters@eensterkverhaal.nl

Provily Pers

*Anna Maria à
Schurmann*